

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy
Społecznej w Wieleniu

**Sprawozdanie za rok 2024 z realizacji
Gminnego Programu Przeciwdziałania
Przemocy Domowej i Ochrony Osób
Doznających Przemocy Domowej w
Gminie Wielen**

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieleniu

Ul. Międzyleska4 , 64-730 Wielen

Spis treści

Wstęp	3
I. Dane dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy Wieleń	5
II. Informacja o Programie	8
1. Adresaci Programu	8
2. Cel główny i cele operacyjne Programu	8
III. Realizacja celów i działań programowych w roku 2023	9
1. Opis działań w ramach celu operacyjnego- Wsparcie rodzin, w których stosowana jest przemoc	9
2. Opis działań w ramach celu operacyjnego- Podnoszenie świadomości mieszkańców gminy w zakresie przemocy w rodzinie	16
IV. Podsumowanie	19

Wstęp

Jednym z nadrzędnych i długofalowych celów polityki prorodzinnej państwa jest tworzenie warunków do pełnego i prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz zapobieganie występowaniu postaw i zachowań społecznych grożących patologiami, w tym przemocą domową. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021r,poz.1249) nakłada na samorządy obowiązek tworzenia lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, ponadto nakazuje opracowanie i realizację programów ochrony osób doświadczających przemocy oraz korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc.

Zgodnie z zapisami wyżej cytowanej ustawy do zadań własnych gminy w tym zakresie należy w szczególności:

- opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy domowej w gminie Wieleń na lata 2023-2027 został przyjęty Uchwałą Nr 632/XLV/2023 z dnia 08 listopada 2023 roku Rady Miejskiej w Wieleniu. Jego opracowanie i realizacja ma na celu przeciwdziałanie zjawisku przemocy domowej w Gminie Wieleń, zapewnienie ochrony jej ofiarom oraz skuteczne oddziaływanie na jej sprawców. Wdrożenie ww. celu uwarunkowane jest realizacją zadań z zakresu wsparcia rodzin, w których stosowana jest przemoc, podniesienia świadomości mieszkańców w zakresie przemocy domowej oraz zacieśnienie współpracy pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz jej przeciwdziałania.

Niniejsze opracowanie przygotowane zostało w oparciu o informacje uzyskane od podmiotów współuczestniczących w realizacji Programu, w tym głównie działających w Zespole Interdyscyplinarnym, który dzięki podejmowanym inicjatywom realizuje działania mające na celu przeciwdziałanie przemocy domowej. Systematyczna ewaluacja Programu stanowi podstawę do jego doskonalenia, a co za tym idzie, wprowadzenia ewentualnych korekt,

nowych rozwiązań wynikających z dynamiki zmieniających się uwarunkowań społecznych oraz doświadczeń podmiotów realizujących.

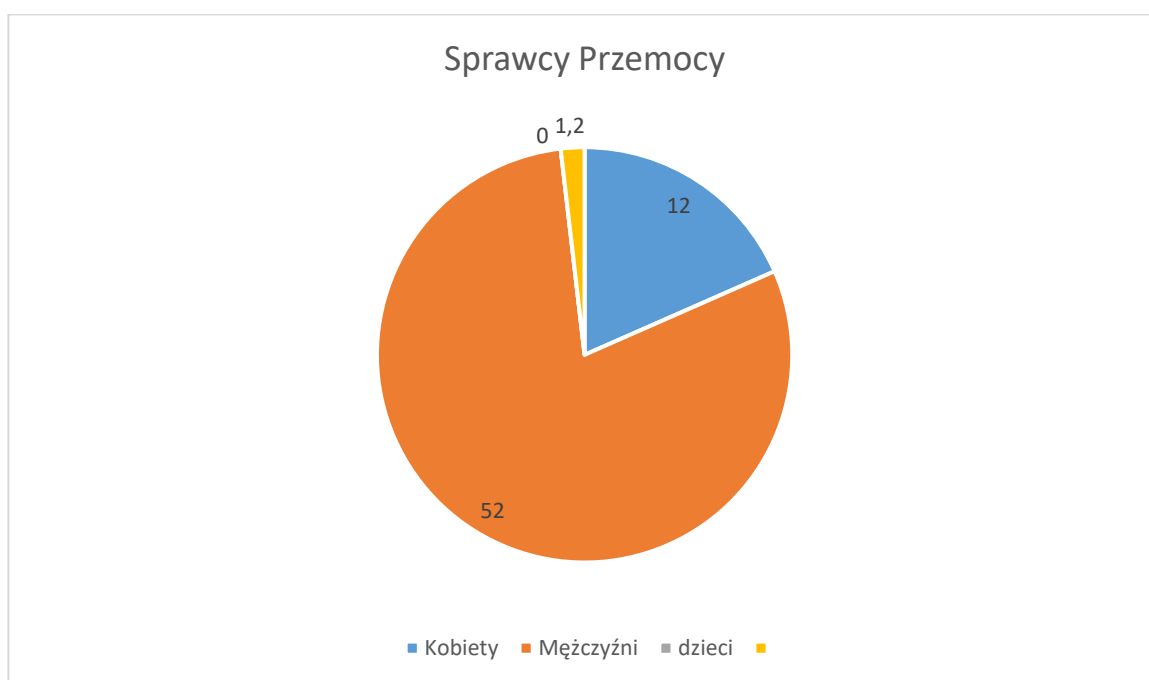
I. Dane dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy Wieleń

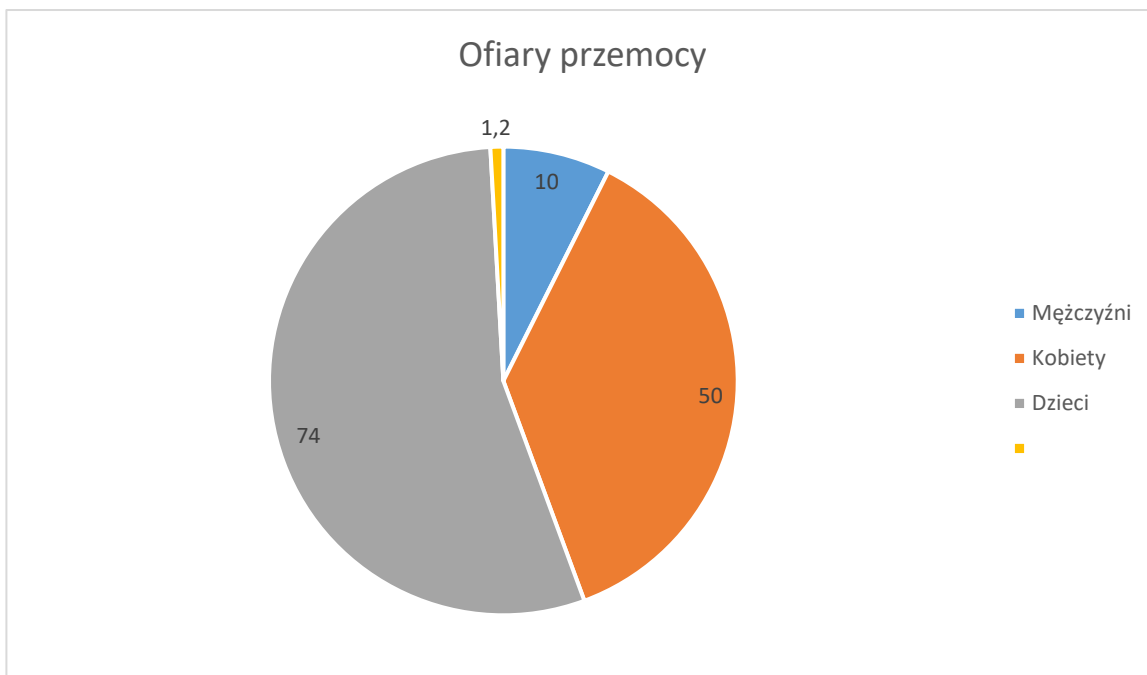
Trudno określić skalę zjawiska przemocy domowej, zarówno na poziomie ogólnopolskim, jak i lokalnym. Zdecydowanie najpoważniejszą trudnością w diagnozowaniu wielkości zjawiska przemocy domowej jest uzyskanie wiarygodnych i rzeczywistych danych, które charakteryzują rozmiar przemocy w gminie Wielen. Nadal wiele przypadków przemocy domowej nie jest zgłaszanych, głównie z powodu strachu, wstydu oraz braku wiary w skuteczność prawa i obowiązujących procedur co jest w ostatnim czasie bardzo podkreślane przez ofiary przemocy. Ofiary po prostu nie wierzą w działania Sądów, Prokuratury czy Policji, ze względu na to, że sprawca często śmiejąc się w twarz mówi „Co mi takiego zrobią”. Trudność w określeniu rozmiarów zjawiska związana jest także z wielością danych zbieranych przez różnorodne instytucje, pośrednio i bezpośrednio analizujące przypadki stosowania przemocy domowej, jak również z charakterem tych danych oraz z faktem stosowania przez instytucje różnorodnych ich typologii i klasyfikacji.

Skalę zjawiska na danym obszarze można jednak zdiagnozować na podstawie niektórych danych zgromadzonych przez lokalne instytucje. Wyjściowymi danymi na temat rozmiarów zjawiska przemocy domowej w skali naszej gminy mogą być dane opracowane przez komisariat Policji w Wieleniu. Najbardziej trafnym spośród dostępnych wskaźników obrazujących skalę zjawiska przemocy jest liczba interwencji domowych przeprowadzonych przez funkcjonariuszy policji. Jak wynika z danych statystycznych Komisariatu Policji w Wieleniu w roku ubiegłym na terenie naszej gminy przeprowadzono **664** interwencji, z tego domowych było **129** a publicznych **535** . Zatrzymano **8** osób z zarzutem stosowania przemocy. Do PPdOZ w Czarnkowie wywieziono **20** osób celem wytrzeźwienia. Policjanci wypełnili 25 Niebieskich Kart wszczynających procedurę „Niebieskie Karty”, które przekazali do MGOPS.

Strukturę rodzin objętych interwencją przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie	Mężczyźni	Kobiety	Dzieci	ogółem
ofiary przemocy w rodzinie	10	50	74	134
sprawcy przemocy w rodzinie	52	12	0	64
Ofiary, których karty przeszły z 2023	7	8	10	25
Liczba prowadzonych spraw				62

Analizując dane zawarte w tabeli zauważa się, że zdecydowaną większość wśród sprawców przemocy w rodzinie stanowią mężczyźni. Ofiarami przemocy natomiast są najczęściej kobiety i dzieci. Zatem przede wszystkim do kobiet i dzieci należy kierować ofertę przeznaczoną dla ofiar przemocy (pomoc psychologiczną, prawną, grupy wsparcia, schronienie itp.), natomiast dla mężczyzn organizować działania w postaci programów korekcyjno-edukacyjnych i innych, mających na celu pozytywną zmianę dotychczasowych zachowań, których na terenie gminy Wielen i okolicy brakuje.

Istotnym problemem występującym w rodzinach dotkniętych przemocą jest nadużywanie alkoholu, głównie przez sprawców przemocy. Potwierdzają to policyjne statystyki: aż 98% sprawców przemocy domowej w trakcie interwencji policji znajdowało się pod wpływem alkoholu. W roku 2024 do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wieleniu wpłynęły **22** wnioski o podjęcie działań o leczenie odwykowe min. z Sądu, MGOPS-u, Prokuratury i osób fizycznych w tym: **18** wniosków z MGOPS, **2** wnioski z Sądu Rejonowego w Trzciance – II Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, **2** wnioski od osób fizycznych. W 2024 roku Komisja wezwała **21** osób na rozmowy motywujące z których **6** osób wyraziło zgodę na rozmowę z terapeutą, **2** osoby zobowiązały się do leczenia w Zakładzie Uzależnień Charcicach i **1** w Piecovie, **5** osób zostało skierowanych na badania do Biegłego Sądowego ze względu na niestawiennictwo na rozmowy motywujące, z których tylko **2** osoby stanęły się na badania. Wnioski o leczenie odwykowe wymagały rozpoznania na posiedzeniach Komisji, których w 2024 r. odbyło się **12**.

Przemoc w rodzinie to zjawisko, które może mieć charakter jednorazowego albo powtarzającego się działania naruszającego prawa lub dobra osobiste członka rodziny. Z uwagi na częstotliwość zachowań sprawców przemocy, czyny te są w różny sposób kwalifikowane pod względem prawnym. Jeżeli przemoc w rodzinie ma charakter umyślnych, długotrwałych i powtarzających się zachowań sprawcy, polegających na zadawaniu zaleźnej od niego ofierze cierpień psychicznych i fizycznych, mamy do czynienia z przestępstwem znęcania się, za które grozi kara pozbawienia wolności. W roku ubiegłym Komisariat Policji w Wieleniu prowadził **14** spraw o znęcanie się, z tego **8** sprawy przekazano aktem oskarżenia do Sądu Rejonowego w Trzciance, a **6** umorzono wobec braku znamion czynu zabronionego.

II. Informacja o Programie

1. Adresaci Programu

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy domowej w gminie Wielen na lata 2023-2027 zakłada realizację celów i działań skierowanych do:

- osób dotkniętych przemocą domową
- specjalistów działających w obszarze wspierania rodzin z problemem przemocy
- lokalnej społeczności.

2. Cel główny i cele operacyjne Programu

Ogólnym celem Programu jest przeciwdziałanie zjawisku przemocy domowej w Gminie Wielen oraz ochrona osób doznających przemocy domowej, który będzie osiągany przez realizację następujących celów szczegółowych:

- 1) Cel szczegółowy nr 1: Rozwijanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy na terenie Gminy Wielen.
- 2) Cel szczegółowy nr 2: Rozwijanie działań mających na celu pomoc osobom doznającym przemocy domowej.
- 3) Cel szczegółowy nr 3: Podejmowanie działań wobec osób podejrzewanych o stosowanie przemocy domowej.
- 4) Cel szczegółowy nr 4: Rozwijanie kompetencji osób realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

III. Realizacja celów i działań programowych w roku 2024

Dla osiągnięcia celów programowych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej w gminie Wielen w roku 2024 zrealizowano szereg niżej wymienionych działań.

1. Opis działań w ramach celu operacyjnego - Wsparcie rodzin, w których stosowana jest przemoc

Zgodnie z art. 7 pkt 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej przemoc domowa jest jedną z przyczyn stanowiących podstawę objęcia rodziny pomocą społeczną. W ramach społecznego wsparcia Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieleniu objął pomocą 57 rodzin z problemem przemocy domowej, liczące ogółem 198 osób. W roku 2024 procedura „Niebieskie Karty” objęła 57 rodzin, a świadczeniami z pomocy społecznej objęto wspomniane wyżej 10 rodzin, co pozwala stwierdzić, że postrzeganie zjawiska przemocy jako problemu dotyczącego głównie rodzin ubogich czy niezaradnych życiowo jest błędne, ponieważ ponad połowa rejestrowanych spraw o przemoc nie dotyczy osób wspieranych finansowo i rzeczowo przez MGOPS. Łącznie w 2024 roku było prowadzonych 62 Niebieskie Karty w ramach procedury Niebieskiej Karty. Liczba sporządzonych „NK” w 2024 roku wyniosła 37.

Rodzinom dotkniętym problemem przemocy domowej MGOPS udzielał pomocy dostosowanej do ich potrzeb, w tym w formie:

- zasiłków pieniężnych w ramach ustawy o pomocy społecznej
- zasiłków na zakup żywności realizowanych w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”
- posiłków (w tym dla dzieci i młodzieży realizowanych w jednostkach oświatowych)
- skierowania dzieci i młodzieży do udziału w różnych formach wypoczynku.
- Skierowania do pomocy psychologicznej.

Rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej, spełniające ustawowe kryteria dochodowe, otrzymywały wsparcie w postaci zasiłków celowych, okresowych oraz z zasiłku stałego, których wartość w 2024 r. wyniosła 16.206,80zł Rodziny obejmowano także pomocą w zakresie dożywiania. Ponadto Ośrodek kierował do udziału na terapię psychologiczną (w tym 33 porad w ramach procedury „Niebieskie Karty”) i prawnych 2, a także poradnictwa socjalnego 83 , świadczonego przez pracowników socjalnych. Pracownicy socjalni obejmowali

rodziny dotknięte przemocą kompleksową pracą socjalną, współdziałając także z innymi specjalistami, w tym z policją, pedagogami szkolnymi, asystentem rodziny, kuratorami sądowymi i przedstawicielami ochrony zdrowia, głównie w ramach realizacji procedury „Niebieskie Karty”.

Problemem, który współlistnieje ze zjawiskiem przemocy domowej jest nadużywanie alkoholu (głównie przez sprawcę przemocy). Spośród 57 rodzin objętych procedurą Niebieskie Karty wsparciem w ramach pomocy społecznej z powodu przemocy domowej objęto 10 rodzin z tego 10 rodzin było również dotkniętych jednocześnie problemem alkoholizmu (podczas gdy ogółem z powodu alkoholizmu pomoc społeczną uzyskało w roku ubiegłym 59 rodzin- 82 osoby w rodzinie), a z powodu narkomanii 2 rodziny 4 osoby w rodzinie.. Pracownicy socjalni motywowali do podjęcia lub kontynuowania leczenia odwykowego osoby z problemem alkoholowym, zwłaszcza że wystąpienie problemu uzależnienia stanowi ryzyko pojawienia się w rodzinie problemu przemocy domowej. W roku 2024 roku MGOPS skierował do GKRPA 18 osób, z których leczenie odwykowe podjęły 2 osoby.

Zgodnie z Ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w domowej Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Domowej został powołany Zarządzeniem Burmistrza Wielonia Nr 139/2023 roku z dnia 07 września 2023 roku.

Procedura postępowania Zespołu Interdyscyplinarnego została określono w Uchwale Nr 1/2023 roku Zespołu Interdyscyplinarnego- w sprawie przyjęcia Regulaminu Zespołu Interdyscyplinarnego działającego na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Obowiązek utworzenia Zespołu Interdyscyplinarnego, jako zadania własnego gminy, wynika z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. 2021, poz. 1249 art. 9a). Zespół Interdyscyplinarny to grupa specjalistów z różnych instytucji, łącząca swoją wiedzę, umiejętności oraz możliwości wynikające z zadań instytucji, którą reprezentują. Głównym celem działalności Zespołu Interdyscyplinarnego jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej oraz stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia osób zagrożonych bądź uwikłanych w przemoc domową. Grupy diagnostyczno-pomocowe ustalają plan pomocy rodzinie, udzielając wsparcia prawnego, pomocy socjalnej, prowadzą monitorowanie rodziny.

Zespół Interdyscyplinarny zwoływany jest po zmianach od września 2023 roku raz na 2 miesiące, grupy diagnostyczno-pomocowe za zgodą Członków Zespołu zwołuje przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego na podstawie Zarządzenia w zależności od

powzięcia informacji o występującej dysfunkcji w rodzinie spowodowanej przemocą, a szczególnie w momencie wpłynięcia „Niebieskiej Karty”.

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi 17 członków z placówek wymienionych w Ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Skład grup diagnostyczno-pomocowych na pierwszym posiedzeniu składa się po zmianach z dzielnicowego KP i pracownika socjalnego, który może zostać rozszerzony o innych Członków Zespołu w zależności od potrzeb i problemu.

Na spotkania grup diagnostyczno-pomocowych zapraszana jest ofiara i wzywany sprawca przemocy.

Na liczbę zwoływanych grup roboczych wpływ ma Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularza „Niebieskiej Karty”(Dz.U. z 2023 poz.1870)

W skład grup diagnostyczno-pomocowych wchodzi: pracownicy socjalni z poszczególnych rejonów opiekuńczych, dzielnicowi Komisariatu Policji w Wieleniu z poszczególnych rejonów, pedagodzy szkolni, członek Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego, kuratorzy sądowi.

Zespół Interdyscyplinarny w 2024 roku spotykał się 6 razy. Na posiedzeniach są omawiane nowe i bieżące „Niebieskie Karty” ustalany plan pomocy rodzinom dotkniętych przemocą.

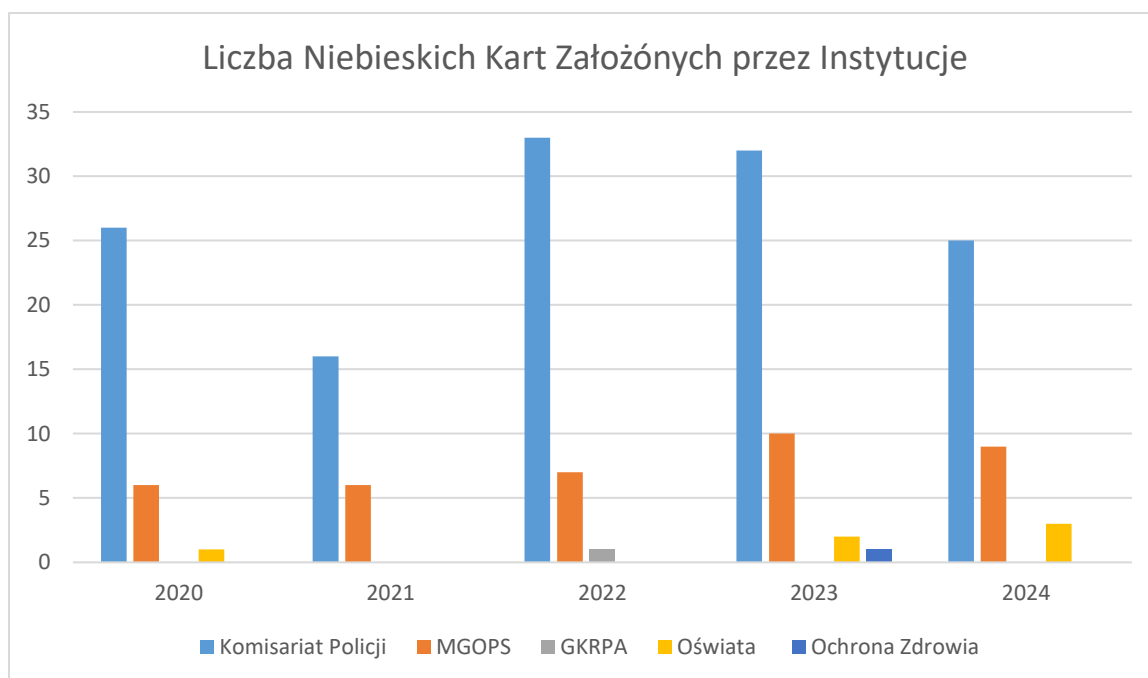
W 2024 roku zostało powołanych 37 grup roboczych/ diagnostyczno-pomocowych, a liczba posiedzeń grup roboczych wyniosła 128 , które ustalają plan pomocy rodzinie udzielając wsparcia prawnego, pomocy socjalnej, prowadzą monitorowanie rodziny.

Pracownik socjalny oraz dzielnicowy raz w miesiącu odwiedza rodzinę i w zależności od potrzeb współpracuje z kuratorem sądowym, pedagogiem szkolnym oraz psychologiem lub terapeutą ds. uzależnień.

W 2024 roku podjęto następujące działania:

Lp.	Działania	2020	2021	2022	2023	2024
1.	Spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego	4	4	4	7	6
2.	Wszczęto procedury „Niebieskiej Karty „w tym:	32	23	40	45	37
	- założone przez Komisariat Policji w Wieleniu	26	16	33	32	23
	- Komisariat Policji W Krzyżu Wlkp.					1
	- Komisariat Policji we Wronkach					1
	- założone przez MGOPS w Wieleniu	5 1	6	7	10	9
	- Oświata	1	0	0	2	3
	- Ochrona zdrowia	0	0	0	1	0
-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0	0	1	0	0	
3	Powołano grup roboczych	32	23	40	45	37
4.	Zakończono „ Niebieskich Kart „ w tym:	30	24	40	23	33
	- ze względu na ustanie przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie					20
	- z uwagi na braku zasadności podejmowania działań					13

W roku 2024 prowadzono **62** sprawy w ramach procedury Niebieskiej Karty , **25** Kart stanowiły Karty z lat ubiegłych, dodatkowo przez 9 miesięcy prowadzony jest monitoring po zakończeniu NK.

Z analizy powyższego wykresu wynika, że procedurę „Niebieskie Karty”, podobnie jak w roku ubiegłym, rozpoczynają przede wszystkim przedstawiciele Komisariatu Policji w Wieleniu (62,16 %), co zasadniczo wiąże się z działaniami policjantów w ramach interwencji domowych. Drugą co do wielkości grupą wszczynającą procedurę byli pracownicy Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wieleniu (24,32%) którzy poprzez bezpośredni kontakt z rodziną - w jej środowisku mają możliwość diagnozowania występujących w niej problemów. Liczba rodzin objętych pomocą przez Zespół Interdyscyplinarny – 57

Liczba osób dotkniętych przemocą – 134

w tym: kobiet - 50

mężczyzn - 10

dzieci - 74

Udzielono pomocy w formie poradnictwa:

- socjalnego - 83
- psychologicznego - 33
- prawnego - 2

Podjęły leczenie odwykowe - 2 osoby.

Zespół podjął szereg działań, które przyczyniły się do poprawy sytuacji w rodzinie i zapobiegłą dalszej eskalacji przemocy tj.:

- w 8 przypadkach zatrzymano osoby z zarzutem stosowania przemocy,
- w 17 przypadkach wystąpiono do Sądu Rejonowego w Trzciance o wgląd w sytuację dzieci,
- 6 spraw trafiło do Prokuratury z podejrzeniem o popełnieniu przestępstwa,
- w 2 przypadkach osoby rozstały się z partnerem i zmieniły miejsce zamieszkania,
- 3 osoby zostały skierowane do programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową do PCPR,
- w 2021 roku odebrano 4 dzieci i umieszczono w rodzinie zastępczej, jednakże 3 dzieci po 1 dniu interwencji zostały zabezpieczone przez ojca,
- skierowano 33 osoby na cykliczne spotkania z psychologiem,
- 21 osób – ma dozór kuratora,
- 8 rodzin zostało objętych nadzorem i opieką asystenta rodziny,
- 2 rodzinom udzielono porad prawnych,
- systematycznie są monitorowane rodziny przez pracowników socjalnych i dzielnicowych.

Mimo zakończonej procedury „Niebieska Karta” rodziny muszą być nadal monitorowane przez pracowników socjalnych przez okres 9 miesięcy, w związku z tym cały czas w tych rodzinach prowadzona jest praca socjalna.

Kolejnym istotnym działaniem skierowanym do ofiar przemocy było udzielenie im schronienia. MGOPS udzielał schronienia ofiarom przemocy domowej poprzez zapewnienie miejsc i kierowanie do całodobowego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy Domowej , gdzie ofiary przemocy korzystały z pomocy pracownika socjalnego oraz psychologa. Ośrodek świadczył pomoc osobom dotkniętym problemem przemocy domowej w zakresie:

- interwencyjnym, m.in. poprzez: zapewnienie schronienia na okres do 3 miesięcy, ochronę ofiary przemocy w rodzinie przed sprawcą przemocy, udzielanie natychmiastowej pomocy psychologicznej
- terapeutyczno-wspomagającym, m.in. poprzez: udzielanie poradnictwa psychologicznego, socjalnego, wychowawczego, prawnego, prowadzenie grupy

wsparcia i grupy terapeutycznej dla ofiar przemocy domowej, udzielanie wsparcia psychologicznego oraz specjalistycznej pomocy terapeutycznej

- socjalno-bytowym, m.in. poprzez: zapewnienie całodobowego pobytu, wyżywienia oraz środków czystości
- działalności terapeutycznej, m.in. poprzez: udzielanie pomocy psychologicznej, prowadzenie terapii indywidualnych i grupowych, mediacji między małżonkami oraz zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci.

Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej ds. Rodzinnych i Nieletnich w ubiegłym roku podejmował działania na zlecenie Sądu Rodzinnego, mające na celu zdiagnozowanie sytuacji w rodzinach dotkniętych problemem przemocy w następujących przypadkach:

- po wpłynięciu informacji z Komisariatu Policji o interwencji w rodzinie
- po wpłynięciu informacji z MGOPS o wgląd w sytuację rodziny
- po wpłynięciu ze Szkoły wniosku o wgląd w sytuację rodzinną dziecka.

Poszczególni kuratorzy w ramach sprawowanych nadzorów nad sprawcami przemocy, wobec których orzeczono nadzór (ograniczono władzę rodzicielską poprzez nadzór kuratora lub zastosowano nadzór w sprawie o przymusowe leczenie odwykowe), wskazywali miejsce, gdzie można otrzymać poradnictwo prawne dla osób doświadczających przemocy i pokrzywdzonych przestępstwem, oferowali pomoc osobom pokrzywdzonych w ustaleniu miejsc, w których mogą znaleźć schronienie, wsparcie psychologiczne oraz inną pomoc. Motywowali sprawców przemocy do podjęcia terapii (w tym uzależnień) lub uczestnictwa, np. w programach korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy, a także motywowali do zachowania abstynencji.

W ramach bieżącej działalności prokuratorzy Prokuratury Rejonowej w Trzciance w roku ubiegłym udzielali porad prawnych osobom zgłaszającym się do tej instytucji. Przyjmowali zawiadomienia o przestępstwach oraz nadzorowali prowadzone postępowania przygotowawcze.

W sytuacjach, gdy istniały ku temu podstawy prawne, w toku postępowań przygotowawczych, stosowano wobec podejrzanych o popełnienie przestępstwa, związanego ze stosowaniem przemocy wobec członka rodziny, środki zapobiegawcze w postaci dozoru policji, połączonego z zakazem kontaktowania się oraz zbliżania do pokrzywdzonego oraz nakazu opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym.

Wobec 7 osób został wystosowany zakaz zbliżania i kontaktowania się z pokrzywdzonymi wraz z nakazem opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonymi. Również w uzasadnionych przypadkach prokuratorzy kierowali do Sądu wnioski o zastosowanie wobec podejrzanego ośrodka zapobiegawczego o charakterze izolacyjnym w postaci tymczasowego aresztowania. Na bazie ustaleń dokonanych w toku postępowań przygotowawczych, prowadzonych w sprawach karnych analogicznie do lat ubiegłych, Prokuratura wszczęła lub zainicjowała wszczęcie postępowań cywilnych lub administracyjnych, w tym kierowała wnioski o wymeldowanie z urzędu oraz wnioski o skierowanie na leczenie odwykowe. Do właściwego Sądu Rodzinnego kierowane były również zawiadomienia w trybie art. 572 kpc w sytuacji stwierdzenia zaistnienia zdarzenia uzasadniającego wszczęcie przez Sąd Opiekuńczy postępowania z urzędu.

2. Opis działań w ramach celu operacyjnego - Podnoszenie świadomości mieszkańców gminy w zakresie przemocy w rodzinie

1. W celu zwiększenia wiedzy mieszkańców gminy Wielień na temat przemocy w rodzinie realizowano następujące działania:

- Na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 09 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej powołano Zespół ds. asysty rodziny;
- Realizowano postanowienia zawarte w porozumieniu z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Krzyżu Wlkp.
- Prowadzono zajęcia wychowawcze dla rodziców w ramach porozumienia z Poradnią w szkołach
- Szkoły prowadziły również akcje profilaktyczne dotyczące przemocy domowej.

2. Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieleniu na swojej stronie internetowej publikuje informacje z zakresu tematyki przeciwdziałania przemocy w domowej, w tym dotyczące działalności Zespołu Interdyscyplinarnego, instytucji niosących pomoc ofiarom przemocy domowej, przepisów i procedur stosowanych wobec rodzin dotkniętych przemocą domową.

3. Ośrodek Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych otrzymał pakiet materiałów edukacyjno-informacyjnych, w tym ulotek i plakatów dedykowanych ofiarom, sprawcom oraz świadkom przemocy domowej. Materiały przekazano do

instytucji, które w ramach zadań statutowych podejmują działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

4. Na terenie gminnych jednostek oświatowych przekazywano informacje związane z tematyką przemocy, które skierowane były do uczniów i ich rodziców m.in. za pośrednictwem stron internetowych, ulotek, pogadank i prelekcji dla uczniów, realizowanych przez nauczycieli.

Powyższe informacje przekazywane były poprzez:

- Spotkania z pedagogiem i przedstawicielem Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej
  - Pogadanki z pedagogiem i policją
5. Informacje na temat przemocy domowej na bieżąco przekazywane były także przez specjalistów stykających się lub pracujących z ofiarami i sprawcami przemocy domowej. Działalność tę realizowali m.in.:
    - pracownicy socjalni (w ramach poradnictwa socjalnego)
    - pedagodzy szkolni (w ramach pracy z dzieckiem i rodziną)
    - policjanci (w ramach interwencji oraz działań dzielnicowych)
    - kuratorzy sądowi (w ramach prowadzonych nadzorów)
    - prokuratorzy (w ramach prowadzonych postępowań przygotowawczych)
  6. Istotnym działaniem ze względu na podnoszenie efektywności pracy z rodziną dotkniętą przemocą, realizowanym w roku 2024, było doskonalenie kadr pracujących ze sprawcami i ofiarami przemocy domowej.

Działania w tym zakresie, głównie konferencje, warsztaty i szkolenia, skierowane były m.in. do:

- pracowników jednostek pomocy społecznej (pracowników socjalnych i asystentów rodziny),
- pracowników jednostek oświatowych (pedagogów szkolnych i nauczycieli szkół oraz przedszkoli),
- policjantów,
- kuratorów sądowych,
- a także pracowników ochrony zdrowia i przedstawicieli organizacji pozarządowych.

Inicjatorem i organizatorem ww. form doskonalenia kadr pracujących ze sprawcami i ofiarami przemocy domowej był m.in. Zespół Interdyscyplinarny.

W roku 2024 Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieleniu zorganizował 1 szkolenie dla Członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 1 Konferencję dot. „Współczesnych zagrożeń bezpieczeństwa dzieci i młodzieży” przy współudziale Sędzi Anny Marii Wesołowskiej oraz dr. Eryka Matuszkiewicza – toksykologa ze Szpitala Miejskiego im. Franciszka Raszei w Poznaniu.

IV. Podsumowanie

Realizacja Programu w roku 2024 stanowiła zarówno kontynuację działań podjętych w roku 2023, jak i wdrożenie nowych ze względu na zmianę Ustawy. Zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej jest procesem wymagającym czasu, wysiłku, nakładów finansowych, zaangażowania wielu służb, a także zmiany świadomości społecznej. Ze względu na swoją złożoność zjawisko przemocy domowej zasługuje na miano problemu interdyscyplinarnego i leży w kręgu zainteresowań pracowników pomocy społecznej, służby zdrowia, oświaty, wymiaru sprawiedliwości, terapeutów, funkcjonariuszy Policji oraz prokuratorów. Dlatego z uwagi na interdyscyplinarność problemu przemocy domowej, istotnym czynnikiem zwiększającym skuteczność rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem tego zjawiska jest - obok doskonalenia kadr – właściwe współdziałanie lokalnych instytucji. Zasadnym jest zatem ciągle usprawnianie i wzmacnianie tej współpracy.

Ponadto, w celu maksymalizacji ochrony potencjalnych ofiar przemocy domowej, w tym w szczególności dzieci, niezbędnym jest prowadzenie systematycznej analizy czynników ryzyka wystąpienia przemocy domowej, dalsza edukacja i podnoszenie świadomości mieszkańców oraz służb środowiska lokalnego oraz wsparcie dla sprawców przemocy domowej w postaci programów korekcyjnych.